

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βαλτετσίου 42, Τ.Κ.: 106 81 Αθήνα FAX : 210 / 33.01.408 e-mail: chafartg@otenet.gr

Πληρ. : Χαρούλα Αντύπα
Τηλ. : 2103300016 εσ.107

Αθήνα, 23-09-2014
Αρ. Πρωτ.: 1328

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 4

- Προς την Αυτού Μακαριότητα
τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών
και Πάσης Ελλάδος
Κύριο Ιερόνυμο
- Προς την Ιερά Σύνοδο

Κοιν.: Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων

- Γραφείο Υπουργού
- Γεν. Γραμματεία Θρησκευμάτων

Θέμα: «Αγιογράφηση Ι. Ναών»

Μακαριότατε

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος, Ν.Π.Δ.Δ. υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και συλογικός φορέας των 5.500 εικαστικών καλλιτεχνών, ως υπεύθυνο κατά Νόμον «διά την διατήρησιν του αισθητικού περιβάλλοντος και των καλλιτεχνικών μνημείων», επανέρχεται στα θέματα που Σας είχε υποβάλει στις 23 Ιουλίου 2014 (αρ. πρωτ.1087) και σας υποβάλλει την παράκληση να συμβάλετε ώστε να προστατευθούν οι ιεροί ναοί από κακοποιήσεις που προσβάλλουν την αισθητική τους.

Στο έγγραφο που Σας αποστείλαμε στις 23/7/2014, λάβαμε απάντηση (1/8/2014, Αρ. Πρ.2354/2014) και διαπιστώσαμε ότι τόσο στο εγκύκλιο Σημείωμα της Ιεράς Συνόδου όσο και στον Κανονισμό υπ' αριθμόν 247/2013, δεν έχει ληφθεί υπ' όψιν το νομοθετικό πλαίσιο και οι αναγκαιότητες για την προστασία της αισθητικής των Ιερών Ναών.

1.

Επανερχόμαστε στο βασικό ζήτημα σε ποιόν -σύμφωνα με το νόμο- πρέπει να ανατίθενται οι καλλιτεχνικές εργασίες των ναών: Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 του Νόμου του Επιμελητηρίου 1218/81 Φ.Ε.Κ.289, προκειμένου να προστατευτεί το δημόσιο συμφέρον, «Μόνο τακτικά μέλη του Επιμελητηρίου δύνανται να αναλαμβάνουν και εκτελούν παραγγελίας έργων ζωγραφικής, γλυπτικής, χαρακτικής και διακοσμητικής (αγιογραφία , ψηφιδωτό) διά λογαριασμόν: α) Κρατικών Υπηρεσιών, β) Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των Ενώσεων και Ιδρυμάτων αυτών, γ) Κοινοφελών Ιδρυμάτων και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, δ) **Ερανικών Επιτροπών**, ε) Οργανισμών Κοινής Ωφελείας, **στ) Ιερών Ναών και ζ) Νεκροταφείων.**” Συνεπώς, προκειμένου να ανατεθεί οποιαδήποτε καλλιτεχνική εργασία, θα πρέπει να ζητείται βεβαίωση μέλους του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών.

Στον παραπάνω νόμο, η περίπτωση των Ιερών Ναών, Νεκροταφείων και Ερανικών Επιτροπών περιγράφεται σαφέστατα και ο νόμος 1218, αρθρ. 9 , είναι νόμος του Κράτους ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΚΑΤΑΡΓΗΘΕΙ.

Η εφαρμογή του άρθρου 9 του νόμου 1218/81 επιβάλλεται, ώστε οι αγιογραφικές εργασίες να εκτελούνται από τους πλέον ειδικούς αγιογράφους ή ψηφιδογράφους ή και γλύπτες (για τέμπλα, ξυλόγλυπτα, μαρμαρόγλυφα κλπ) για να αποδίδουν κατά το μέγιστο τα απαιτούμενα καλλιτεχνικά αισθητικά αποτελέσματα, αντάξια της μακραίωνης παράδοσης της Αγιογραφίας του τόπου μας. Ο ισχύων νόμος 1218/81, άρθρο 9 αναθέτει τα δημόσια καλλιτεχνικά έργα αποκλειστικά σε φυσικά πρόσωπα, όπου ο καλλιτέχνης δημιουργός αναλαμβάνει ο ίδιος τα καλλιτεχνικά έργα χωρίς παρέμβαση από έξωκαλλιτεχνικούς παράγοντες (δηλαδή μεσάζοντες που πάντα αυξάνουν το κόστος της δαπάνης). Διασφαλίζει το δημόσιο συμφέρον, το δημόσιο χρήμα, ότι αυτός που αναλαμβάνει ένα δημόσιο καλλιτεχνικό έργο έχει τις επιστημονικές γνώσεις και προϋποθέσεις να το πραγματοποιήσει, γιατί είναι καλλιτέχνης ο ίδιος. Διαφυλάσσει κατ' ελάχιστο το χρήμα των Ι. Ναών και το κοινωνικό σύνολο, τη δημόσια αισθητική και την Παιδεία που ασκείται μέσα από τα καλλιτεχνικά έργα, και την ίδια την υπόσταση του καλλιτέχνη απέναντι σε οποιονδήποτε ήθελε να ευτελίσει την καλλιτεχνική εργασία με στόχο την κερδοσκοπία.

Για το συγκεκριμένο θέμα υπάρχει σχετική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας: Απόφαση 6178/1996 του Συμβουλίου της Επικρατείας: «Πράγματι το Σύνταγμα κατοχυρώνει μεν εις το άρθρον 16 την ελευθερίαν της καλλιτεχνικής δημιουργίας και εις το αρθρο 5 παρ. 1 την ελευθέραν επιλογήν και άσκησιν επαγγέλματος, πλην δεν αποκλείει την θέσπισιν υπό του νομοθέτου και της κανονιστικής δρώσης Διοικήσεως προϋποθέσεων δια την άσκησιν συγκεκριμένης καλλιτεχνικής δραστηριότητος, κατά το μέτρο που τούτο επιβάλλεται εκ λόγων δημοσίου συμφέροντος. Συνιστά δε τοιούτον λόγον δημοσίου συμφέροντος η προαγωγή των εικαστικών τεχνών δια της ιδρύσεως καλλιτεχνικού επαγγελματικού επιμελητηρίου, όσον και η εξασφάλισις εγγυήσεων προμηθείας αξιόλογων έργων τέχνης υπό των δημοσίων υπηρεσιών, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, των κοινοφελών Ιδρυμάτων και των οργανισμών κοινής ωφέλειας, δια της αναθέσεως της αποκλειστικής προμηθείας τούτων εις τα μέλη του επιμελητηρίου....» .

ΣΥΝΕΠΩΣ ΓΙΑ ΝΑ ΑΝΑΤΕΘΕΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΠΟ ΙΕΡΟΥΣ ΝΑΟΥΣ, ΕΡΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ, ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ κλπ, ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΟΤΙ ΑΥΤΟΣ ΠΟΥ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΕΙΝΑΙ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΕΤΕ.

2.

Σχετικά με τη σύσταση ΥΔΟΜ και ΚΕΣΕΑ της Εκκλησίας της Ελλάδος, θεωρούμε απαραίτητη την παρουσία ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ του ΕΕΤΕ, ως Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου του Υπουργείου Πολιτισμού, το οποίο -στους σκοπούς που περιγράφονται στο νόμο του- έχει την προαγωγή των Εικαστικών Τεχνών και η παρουσία του διασφαλίζει την τεχνογνωσία. Άλλωστε αυτό προβλέπεται θεσμικά για κάθε Δημόσιο καλλιτεχνικό έργο. Συνεπώς αυτό θα πρέπει να θεραπευθεί.

3.

Επισημαίνουμε ακόμα ότι στο ν. 1218/81, άρθρο 10 παρ. δ', ορίζεται ότι «ποσοστόν 2% επί του τιμήματος εκάστου έργου των εικαστικών τεχνών πωλουμένου ή κατασκευαζομένου κατόπιν παραγγελίας αποδίδεται στο ΕΕΤΕ». **Θα πρέπει λοιπόν για την πληρωμή κάθε εργασίας από τις εκκλησίες προς τους καλλιτέχνες, να απαιτείται απόδειξη κατάθεσης του 2% επί της αμοιβής του καλλιτέχνη στο ΕΕΤΕ.**

Σας παρακαλούμε να βοηθήσετε στην εφαρμογή του Νόμου 1218/81 εκδίδοντας εγκύκλιο προς όλες τις Ιερές Μητροπόλεις και Ναούς του Κράτους, θέτοντας ως αναγκαία την απαίτηση από την πλευρά της εκκλησίας α) ΜΟΝΟ μέλη του ΕΕΤΕ να αναλαμβάνουν αιογραφήσεις ή λοιπές καλλιτεχνικές εργασίες σε ναούς και κοιμητήρια β) την απόδειξη καταβολής του 2% προς το ΕΕΤΕ.

Με σεβασμό

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΕΤΕ

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΥΑ ΜΕΛΑ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ